

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BRINIMO ZA NJEGOVATELJE!

NEPROFESIONALNI NJEGOVATELJI U VAŠOJ ZAJEDNICI

2018-1-N001-KA204-038801

TKO JE NJEGOVATELJ ?

Neprofesionalni negovatelji su ljudi svih starosti koji brinu (obično besplatno) za ljude sa kroničnim oboljenjima, invaliditetom ili drugim dugotrajnim potrebama za njegom te zdravstvenim potrebama, izvan stručnog i formalnog okvira zapošljavanja (Eurocarers, 2018.). Prema podacima dobivenim iz nedavnih istraživanja, neprofesionalni negovatelji u EU obavljaju više od 80 % svih usluga njege (Hoffmann & Rodrigues, 2010). Njegovanje se obično provodi unutar društvenih odnosa – većina negovatelja su roditelji, partneri, djeca, unuci, sestre i braća, drugovi ili susjedi. Aktivnosti negovanja ovise o potrebama pojedinaca kojima je njega potrebna pa zbog toga često nema ograničenja u količini i trajanju izvedenih usluga negovanja (Eurocarers, Family care in Europe).

This flyer related to the Project made by the beneficiaries jointly or individually in any form and using any means, shall indicate that it reflects only the author's view and that the National Agency and the European Commission are not responsible for any use that may be made of the information it contains

DA LI POZNAJETE LJUDE KOJI U VAŠOJ ZAJEDNICI

PROVODE ULOGU NJEHOVATELJA?

Kako bi lakše prepoznali njegovatelje u svojoj zajednici, moramo voditi računa o sljedećem toku događaja:

NETKO U VAŠOJ ZAJEDNICI, ILI ČLAN VAŠE PORODICE, IMA ZDRAVSTVENE PROBLEME, KAO NA PRIMJER:

- Tjelesni invaliditet (na primjer fizička invalidnost koju je uzrokovala oslabljenost, nezgoda, povreda ili bolest)
- duševna bolest (na primjer depresija, tjeskoba)
- kognitivne smetnje (na primjer kognitivne smetnje koje uzrokuje demencija ili Alzheimerova bolest, autizam, smetnje kod učenja, traumatske povrede mozga, Downov sindrom)
- zavisnost (droge ili alkohol)
- druga stanja vezana uz zdravlje?

DA NE

DA LI ZNATE TKO U VAŠOJ ZAJEDNICI BRINE ZA TA LICA? /JESTE LI UPOZNATI S LANCEM OPSKRBE KOJI JE USPOSTAVLJEN OKO TIH POJEDINACA?

DA NE

JESTE LI UPOZNATI S PROBLEMIMA S KOJIMA SE TI POJEDINCI SUOČAVAJU KOD NJEGOVANJA?

PROVOĐENJE NJEGOVANJA MOŽE NEGATIVNO DA UTIČE NA:

FIZIČKO I PSIHIČKO ZDRAVLJE

prisutnost psihičkih problema kod neprofesionalnih negovatelja je 20 % veća nego kod lica koje nisu negovatelji, a još je posebno visoka kod pojedinaca koji negovanje provode jako intenzivno (više od 20 sati sedmično). Depresivne smetnje, tjeskoba, ljutnja i neprijateljstvo se često povezuju sa provođenjem zahtjevnije njege (OECD, 2011).

Provođenje aktivnosti negovanja je povezano s razvojem štetnih navika i stila života (pušenje, neodgovarajuća prehrana i neodgovarajuće navike spavanja) te s nesposobnošću preduzimanja pravovremenih zdravstvenih mjera (kao što su zdravstvene konzultacije) (Eurocarers, 2018).

ZAPOSLENJE

problemi povezani s regulisanjem plaćenog rada i odgovornostima negovanja. Negovatelji često izabiru zaposlenje s kraćim radnim vremenom, što umanjuje njihove prihode ... Prema podacima studije o kvalitetu života (»3rd European Quality of Life Survey«), 14 % nezaposlenih negovatelja cijelo vrijeme, odnosno većinu vremena, pati od depresije, što je više od dva puta više nego što je to slučaj kod zaposlenih negovatelja (Eurocarers, 2018.). Negovatelji imaju ograničene poslovne prilike, niže plaće i penzijska prava- a osobito onda kada izaberu zaposlenje s kraćim radnim vremenom.

FINANCIJSKO STANJE

financijski problemi i siromaštvo zbog smanjenja sredstava socijalne zaštite i neposrednih troškova negovanja (npr. lijekovi, grijanje, posebne potrebe u prehrani), medicinski uređaji, prilagođavanje stambenih prostorija i plaćanja stručne opskrbe.

DRUŠTVENI ŽIVOT

provođenje može da negativno utiče na prirodne procese socijalizacije i porodične odnose. Negovatelji su zbog negovanja više izloženi društvenoj izolaciji nego ostali ljudi.

NJGOVATELJI KOJI POSAO RADE U INOSTRANSTVU, SU DVOSTRUKO IZLOŽENI

JER NJIHOVA PRAVA KOJA IMAJU KAO NJGOVATELJ, JOŠ NISU PREPOZNATA U CJELINI. A ISTOVREMENO SU ZBOG ŽIVOTA U INOSTRANSTVU JAČE PODVRGNUTI DRUŠTVENOJ ISKLJUČENOSTI.

LOŠI RADNI I ŽIVOTNI USLOVI

u usporedbi s domaćim neprofesionalnim njegovateljima, njegovatelji koji usluge negovanja obavljaju u inostranstvu snažnije su podvrgnuti iskorištavanju i lošijih radnim uslovima, prekomjernom radnom vremenu i ograničenom ili neplaćenom bolovanju. Istovremeno su njegovatelji koji usluge negovanja obavljaju u inostranstvu jače izloženi preniskoj plaći, zavisnom statusu imigrantskih radnika i nedostatku pristupa do zaštitnika prava radnika. Njegovatelji koji posao obavljaju u inostranstvu, a još osobito oni koji su nastanjeni na lokaciji na kojoj neguju i obavljaju, prilično su jače izloženi neodgovarajućem smještaju, nedostatku privatnosti i riziku da postanu beskućnici.

DISKRIMINACIJA

na osnovi narodne pripadnosti i vere.

STIGMATIZACIJA

zbog neprofesionalne njege u inostranstvu i zbog načina kako se u pojedinim kulturama shvaća bolest i invaliditet.

PROBLEMI SA UKLJUČIVANJEM U DRUŠTVO

jezične, kulturne, ekonomske prepreke kod uključivanja u društvo i sticanju pristupa obrazovnim i prilikama za podršku koje su na raspolaganju njegovateljima koji ne žive u inostranstvu.

NEZAPAŽENOST ULOGE U DRUŠTVU

Dileme i zajedničke preporuke kod provođenja njege u zemlji i inostranstvu (Shared concerns and joint recommendations on migrant domestic and care work, 2018.).

ŠTO VI I VAŠA ZAJEDNICA MOŽETE URADITI DA NJEGOVALJIMA OMOGUĆITE LAKŠI PRISTUP DO NJIHOVIH PRAVA?

- **BOLJE SE UPOZNAJTE S POTREBAMA SVAKOG POJEDINOG NJEGOVALJIA LICA KOJE TO LICE NJEGUJE DA TIME POKUŠATE DA SPRIJEČITE IZOLACIJU I IZGARANJE.**
- **PREKO REFERENTNIH LICA U ZAJEDNICI AKTIVIRAJTE LANCE SOLIDARNOSTI.**
- **OMOGUĆITE IM PRISTUP DO ODGOVARAJUĆIH PODATAKA, AKO JE TO POTREBNO, USPOSTAVITE JEZIČNU PODRŠKU ZA RASPOLOŽIVE JAVNE I PRIVATNE USLUGE KOJI SU NA RASPOLAGANJU NJEGOVALJIMA I LICIMA KOJE NJEGU KORISTE.**
- **USMJERITE IH NA POSTOJEĆE USLUGE PODRŠKE I INICIJATIVE UNUTAR MIGRANTSKE ZAJEDNICE (SAVEZI, PRAVNE KONZULTACIJE, MOGUĆNOSTI ZAPOŠLJAVANJA, ITD.)**
- **ZAJEDNO SE BORITE PROTIV STIGMATIZIRANJA KOJE PONEKAD PRATI BOLEST I INVALIDITET I S NJIMA SE POVEZUJE.**

www.cosmicproject.eu

